

کتاب بلدا شہر دے حوالے نال رووف شیخ دی شاعری

دافنی نے عکری منڈا کر و۔

تعارف :- پنجابی شاعری وچ رووف شیخ پوری اک خاص
نال رکھ دے نیں۔ آپ بلدا شہر دی وچ نزلان یا لکھن
پاروں خاص اہمیت دے حامل ہون۔ نئی پنجابی شاعری
دی عتق نزل وچ روزمرہ دے مسئلایں نول کوہ کوہ
کے عام لوکاں نول پھیلایا ایس کر کے شہر جدید بلدا
نزلان دے بانی اکھوائے جاندے ہون۔ رووف شیخ پوری
دا اصل نال محمد رووف سی ہے شاعری وچ نئی رووف
شیخ دے نال نال جائے جانے او۔ سن 1938 وچ بہ ایویا
آے شہر ایفاد کیوں پنجابی دی شاعری دا نچ افسانیاں
نزلان نول نول نول نہ کیوں طراں روزمرہ دے مسئلایں
نول کوہ کوہ گالوں جاندے ہون۔ آپ دی پنجابی نزلان
دیباچہ ولوں ہمد کاوشیاں نیں۔ بلدا شہر انہیاں وچوں
اک ہے۔ آپ مجموعہ اک خاص اہمیت رکھدا ہے۔

بلدا شہر دا ویروا :- رووف شیخ پوری دیباچہ باقی

کمال وچوں بلدا شہر اک خاص اہمیت رکھدا ہے۔

ایس کتاب و ایہ رووف پوری دی نزلان دا اک

مجموعہ ہے۔ پہلا ایڈیشن سن 1971 وچ پنجاب ریڈنگ

ادارے نے شائع کیا۔ ایس وچ کل 128 صفحے تے

55 نزلان نیں۔ ایس دے بعد دیباچہ نگار معروف نزل

گو شہر شہزاد احمد نیں۔ ایس کتاب دا ایڈیشن پنجاب

طراں لکھیایا ہے۔

سجناں دے نال

جہاں دے دتے دکھ میری زندگی دا سرمایہ نیں۔

بلدا شہر دا عکری منڈا :-

کتاب بلدا شہر وچ رووف پوری نے روزمرہ

دے بیوں والے مسائل تے حک آتے بیوں آلیا نزلان مدد

رکھیاں تے آزاد نول کچھ بعد یا کسان وچ

صنعت کاری دار جان و دہ کیا کسی ایس کر کے لوکاں

تے بند کچھ کر کے شہراں نول نول رووف پوری نے

ایس سارے نزل نول نیں آتے مسئلایں تے روشنی پائی ہے

شہری تے بندو رہینل دافرق: بلدا شہر وچ منعقداری
قول شروع ہوں والی شہری زندگی تے بند قول آٹھ کال
لئی دو قول رہینل دافرق واقعہ کہنا گیا اے۔ کیوں بند
اج بھائی چلا اے تو سادے کھال درداں وچ نال بیوند
نیل، سادہ بند اک دو جے نون سہاندا اے تے خوشیاں
نجان داسا بھاریار بیوندا اے۔ جد شہری اج اک
و کھوی دوڑتے و گوار رہینل اے۔ اتھے اک دو جے دے نال
بیٹھن دا وی وقت کوکل قول تئی لہدا۔ روف بیوری
اس منظر نون اس طراں بیٹھن کرے تیں۔

ہ ساڈے وچوں اک دو جے دی مک لئی جاچ سہان دی
اکھال آئے آگتیاں تیں جسراں کندھاں گھیر دیاں
اک بیور کھال تے کیندے تیں۔

ہ اوپر پاں وانگ بیٹ بیٹ ٹلا امرے کول دی لنگھیا اے
و دیاں بدھی جس شہری دے گھر دے کول بیہاواں

غربت دی عفا سی:- اس شہر قول بند آن دے صف
وچوں بندیاں تیں تاں صرف چھو کے آٹے بندیاں تو لوکل
دا دکھ گھٹیا اے بلکہ ایہہ آن والے لوک جس مقصد قول
تھیروں لڑے سی اووی حاصل نہیں ہو یا، اوہ لوک اج وی
غربت دا شکار تیں۔ بند وچ وڈیاں تے شہر وچ صاحبان
منعقداران لئی اپنی جان تواریہ تیں تے آب اج وی بند
خالی تیں۔ روف بیوری کیندے تیں۔

ہ جس وی لوڑنے سدناں پھلےں بند جھڈا یا سی
اج وی اوس گھرونے لئی اوہیں شیک زبیاں

شہر دی بے حس زندگی:- بند وچ سب اپنے تے ساریاں
دے نجانے بیوندے تیں۔ تبادلے خوشیاں نجان قول
داسا منڈا کر دے تیں۔ اک دو جے لئی دل وچ بیار تے دو جیاں
دا دکھ دے کے چلے تیں۔ جد کہ شہر وچ کس قول کھی
کس لئی بلکہ آب دے کئی وی وقت دی کھی اے۔ شہری
زندگی دی شہج، رولیاں تے آپ دی سرت پھلا

چھڑی اے۔ بے حسی ساہ بھر چلی اے۔ تے بھائی چارہ
کسے گھاں وچ اچ گنیا اے۔

بے حسی بے چینی بھرت، خوف بھرم دے کھن دا
اے رتاں دے نیچے میوے سوختاں نے شہر دیاں

شہری زندگی دے اثرات :- خوف شیخ یوداں نے اپنی شہری
زندگی دے بند توں آکھے سادہ لوکاں اُتے پھین آئے اثرات
اُتے وی رہنمائی پائی اے۔ کھوئے ایس کھوئے کھوئے
شہر وں آؤن آلبا تے اثر کبنا اے تے انہاں نفل کی بنا چھڑیا
اے۔

بے حق نہیں سناں بھکراں دے وچ ہونے پھریاں پھر
پہن نہیں لگدی میرا پھری میں جس پیرت کے آئی خدا

اکلا بے دانشکار :- ایس ودھدی بے حسی، نس بھج، کوہ
کھج تے جس طرحاں دو جہاں تے اڑیا یا اے اسے طرحاں
اسے وانگ اس پیر بندے نول اکلا تے دانشکار چھڑیا اے
دو دو پھری لیندے نہیں اس دور وچ شہر اچ بھوس نوالا
پیر اک بندہ اول بے دانشکار بھویا پیا اے۔

بے میرے جسم نول ائے میرا کدھرے وی سمجھایا نہیں
میں ٹھانڈی لکھی صورت میں پھر داسیا عاں
منافق شہری بیتل : ودھدی شہری زندگی نے میرے
مخالف نول اک مکھوئے کھوئے لوکاں لگا چھڑیا اے۔ پھن
کوئی وی اپنی اصلیت نول کھوئے کھوئے تے دنیا نول دکھاں
لئی تیار نہیں۔ پیر بندہ وکھری زندگی گزار لیا اے تے آپ دی
اصلیت لگان وچ نہ صرف اے۔

بے وکھری وکھری روپ نے میرے وکھری وکھری لوکاں لئی
اک صورت دے اوپے میں لئی روپاں داسیاں عاں
شکل دا دکھو کاواں

ظلم تے زیادتی دے خلاف آواز: نہ صرف ایسناں نے شہری
زندگی دے مسائل سامنے لے آئے لبا اے پھن سکول ایسناں
نے لوکاں دے دلاں اُتے اے وی خیال اجاگر کبنا اے کہ
اوہ ظلم دے خلاف آواز نہیں پھریاں۔ جیہ وی کھانا تے
میوے زیادتی دے خلاف سانجھے بیویاں۔

چوس دے دنگ وی کھو کے لے گئے کہاں پنہاں والے
میرے ونڈھ وچ لبریاں آئیاں جدوی کھینڈو پھولے

کساویں ونڈھ :- اوہ ایس شہری زنگی وچ بیوں آلی
کساویں ونڈھ دے خلاف لوکاں توں دسدے پن کھینڈ
ونڈ ساڈھے ای ذریعہ وڈے نوک دیہاڑے بد پھاڑے
پورا امیری ول جا رہے نیں تے مزدور اج وی آپ دیاں
فروٹیاں پوری بھرتوں بنا فرما لے

اچیاں اچیاں کنڈھاں ڈک لئی سو وچ دی دشنا لئی
ساڈھے رب دی ونڈھےھی دھپ وی ساڈھے کھوئیں آئی

بلدا شہر دا فنی نثار :- روف بیوداں نے نہ صرف لکھن
دے مواد دی وچ توں یہ سگول اپنہ سب لکھن دے
انداز دی وچ توں بلدا شہر توں ایس نکال توڑی
اپنہ لایا اے

ہم وزن شاعری : ایس قلم دا خاص خیال دکھیا اے جے گل
پورن آلبا توں یاد رہوے کیوں جے جیسری گل یاد دیندی
لے ویراوس تے گل کراسو کھما پند لے لے اوہ روزمرہ
دے استعمال دی وچ جس ماحولی

Add references against these arguments

عام مسئلایاں تے روشنی :- ایس کتاب وچ کدھرے وی کوئی
ایچ گل نہیں پوئی جیسری پر کسے توں لوہی ہی پو لے پر گل
اوہ ای کیتی لئی اے جیس توں سادے واقف نیں تے
اوہ سادیاں دی ساکھی تکلیف اے

استعداداں دی ور توں : بہت سو ونڈھنگ توں روف
بیوداں نے اپنی شاعری وچ استعداداں توں وریناں اے
فیراں پڑھ کے اگھاں اگے تصویر کھج جا دی اے پندے
نیل پٹی

بہ لویاں لویاں تصویراں دے رنگ کھو وچ نہ ویلھو لو
ڈیر دیاں تر نسلوں آتے کھنڈ دے لوٹ پھوٹے نیں

جذبات نگارہی: رؤف شیخ نے ساریاں دے جذباتاں
دا اظہار کیتا اے۔ کھوے وکھوے کھال تے اوہناں نے
اوہ اوہ مسرت بکھو لوکاں دے سامنے لیاندے نیں
جیہڑے ساریاں دی جذبات نگارہی کردے نیں۔

وہ جو بچھے ہوئے ایسے دور و بچھیاں ایسے دے دشنے
رؤف بیوراں نے جان تے جبرے پیار دی ریت بچھائی اے۔

انفلاہی رنگ: انہاں نے ایسے ڈھنگ دی گل کہنی اے
کہ ایسے نے اک انفلاہی رنگ جھوٹا جھڈیا اے۔ لوکاں
دی جذبات لول کر ڈھنگ دتا اے تے ساریاں
دے دلاں اتے ایسے دی شنائی بھنوی بھنی اے۔
وہ اک دیوے دی گھنڈ بولتے تے شہر لول اک گجھائی اے۔
کیہ کیہ جھانیر سوچ نے ڈرے پلکاں پھو لکائے نیں۔

ضنی: بختلی :- بلدا اشرفی: بختلی دا اک طون اے۔ کسے کھال
تے کوئی جھول شہر نہیں لیدا۔ سارے شہر تے نرالاں ہم
جھول نیں تے ساریاں کھال سچو اچ آن واپا تے سوکھیاں
پیش بند لولے موضوع اھے سو پندرے رنگ اچ پیش
کیتے نیں۔

وہ جس دی مٹی بندیاں بندیاں بچھیاں جتہاں بیتاں نیں
سارے پنڈ لول دے پیرے تے نٹیاں کھانڈیاں اوسہ شہر دیاں

سوکھیاں کھال: بلدا اشرفی اک ایسی کتاب تے نرالاں دا بھوہ
اے جیہڑا پنڈ لول آئے تے پنڈ وچ وسن آلیا ساکھیا لول
لئی سچن لئی بہت سوکھی اے۔ عام ورتن آئے لفظ تے کھال
کر کے ایسے لول بہت سوکھا بنایا گیا اے۔

وہ اچ اوہ کھو سلیاں لکھان دی اک عید دا بالن اے
عل جس پیرے لول دے سوینے راہی پارا اتا دے نیں۔
مکھی گل: بلدا اشرفی بہت ساریاں سوچناں تے اگلے
ڈھنگ لول اک خاص جگہ جاوے توڑی اپریا اے۔ ایس
دی فنی خوبیاں ایسے دی عام سادہ بان، عام ورتن
دی بولی تے مہا ورتے، ایس دی ہم ورتن شاعری ایس
وچ خوب صورت اشعاراں دی ورتن تے ایس دے

سارے پیرے پنشن حیدر نے ایسے لوگوں کو کہا تک آسانی حال
پہنچانڈے پنشن. حال ایسی دی غلری خوبیاں ہیں
وج ایس دی روزمرہ دی زندگی کے لیے یہ ایک نون
مکو رکھیا جاو ایس کتاب دی کامیابی کے نشیرو زندگی
تے لیسڈو ریٹل دافرق تے ایس وج پون اے سارے
کم حیدر نے پنڈاں لؤل آتے لوکاں اے اثر پانڈے پنشن اجاگر
کئے تے پنشن. ایسے ساری خوبیاں بلدا سٹیئر لؤل اے اقول
آج تک پڑھیا جان دی وجہ اے۔

Good attempt!!!